

Liveblog Kunstenbond, debat AO Fair Practice

Tweede Kamer, 4 maart 2020

De eerste termijn van het debat 'Fair Practice' in de Tweede Kamer zit erop. Een kort verslag:

Kamerlid Corine Ellemeet (GroenLinks) start het debat.

'De rek is eruit. Dit heeft gevolgen voor het publiek, de makers en voor ons land. Hoe wil de minister deze schade voorkomen? Ik vraag de minister met klem geen stappen te zetten die meer schade berokkenen dan goed doen.'

Peter Kwint (SP): 'Ik lees weer over het magische eigen verdienmogen van de instellingen. Ook Halbe Zijlstra geloofde daar in. Nu geloof ik niet dat deze minister een vergelijkbare gedachte heeft. Maar dit onderzoek is te beperkt.'

Lenny Geluk-Poortvliet (CDA): 'De minister schrijft nu dat de sector wat betreft een eerlijke beloning voor een uitdaging staat. Zegt zij nu, zoek het zelf maar uit?'

Belhaj (D66) vraagt aandacht voor de mogelijkheid om collectief te onderhandelen voor zzp'ers. Lodewijk Asscher (PvdA) interrumpeert en vraagt of D66 er geld bij wil. 'Iedereen die daarvoor pleit, vindt Belhaj (D66) aan haar zijde.'

Asscher: 'Er wordt nu onderhandeld over de voorjaarsnota. Dit is het moment om te zeggen, we moeten wat doen, er moet geld bij'. Belhaj (D66) 'weet niet of er extra geld bijkomt', maar wil graag een debat voeren.

'Er is geen geheime plek waar geld is. Dat is de harde realiteit,' zegt Belhaj (D66). Kwint (SP): 'Ja, gratis geld bestaat niet, dat is wat makkelijk'.

Asscher hekelt de wijze waarop de minister uitvoering heeft gegeven aan (o.a.) zijn motie om te onderzoeken wat de kosten van fair practice zijn in de culturele sector. 'Wat lees ik dat de minister tegen de onderzoekers zegt? Kunt u inzicht geven in wat de gevolgen zijn van fair practice 'bij een gelijkblijvend financieel kader'? Dat kan ik wel raden. Dan ontstaan er problemen. Dit is Groundhog Day.'

Het debat over 'fair practice' in de Tweede Kamer is ten einde. Hier een verslag van het tweede deel van het 'algemeen overleg'.

Minister Ingrid van Engelshoven start met haar beantwoording. 'Op uw verzoek heb ik dit rapport over fair practice laten maken. Goed om met de Kamer te kijken wat het betekent om dit toe te passen, wat betekent dit bij gelijkblijvend budget?'

'Het ontbrak in de sector aan een goede en volwassen sociale dialoog. Daar wil ik de sector nu een compliment voor geven.'

'Het is aan de Raad voor Cultuur en de fondsen om te kijken hoe de sector omgaat met de fair practice code, niet aan mij als minister', zegt Van Engelshoven. Meer geld heeft ze niet, voegt zij eraan toe.

Van Engelshoven verwijst naar 'intern kabinetsberaad' waar het gaat om een pleidooi voor meer geld voor de culturele sector. 'Het minste wat ik verwacht te horen, is dat zij zich er voor inzet', zegt Asscher (PvdA). 'Kunt u dat toezeggen?'

Van Engelshoven geeft antwoord. 'Asscher heeft grote wensen, ook als het gaat om onderwijs. Meer kan ik hier niet over zeggen.'

Nu wordt er -redelijk uitgebreid- gesproken over de scholingspot van 15 miljoen. Hoe wordt die aangewend om fair practice mogelijk te maken? De minister kan geen antwoord geven. De sector zelf komt binnenkort via het Platform ACCT met een voorstel.

De minister vindt niet dat zij in haar onderzoek breder inzichtelijk had moeten maken wat de kosten van fair practice zijn. 'Mijn verantwoordelijkheid ligt bij de rijksgesubsidieerde instellingen. Over andere zaken gaan provincies en gemeenten.'

De minister: 'Ik zie ook wel dat niet alle instellingen direct binnen de gewone bedrijfsvoering fair pay kunnen toepassen. Als het niet lukt, moeten instellingen dat uitleggen, dat is wat ik vraag.'

De minister is al met al terughoudend. Tijdens de invoering van fair practice zal duidelijk worden waar dit via de 'normale bedrijfsvoering' wel of niet kan. Als het niet kan, zijn er wellicht 'andere knoppen om aan te draaien'.

Belhaj (D66) vraagt waarom de normale indexatie niet kan worden gevolgd.

De minister antwoordt en daar zijn ze weer, de 'financiële kaders'. 'Dat is volgens mij alleen in het primair onderwijs zo. Maar als er ruimte is, kennen we dat natuurlijk toe.'

De minister is blij met de nieuwe richtlijnen van de ACM voor collectief onderhandelen. Ze is bezig met een wetsvoorstel dat in het najaar wordt besproken. Dat moet zzp'ers een betere positie geven bij onderhandelingen over tarieven en voorwaarden.

Belhaj (D66) vraagt nu opnieuw of de Wet arbeidsmarkt in balans (WAB) er ook daadwerkelijk voor zorgt dat remplaçanten bij orkesten vanaf 1 januari dit jaar op dezelfde wijze betaald worden als mensen in loondienst.

De minister heeft geen aanwijzingen dat de Wet arbeidsmarkt in balans (Wab) niet wordt nageleefd. 'Ik zal de minister van Sociale Zaken vragen om mij te informeren als dit misgaat in de culturele sector', antwoordt Van Engelshoven aan Belhaj.

Instellingen voorzien niet voor niets problemen, zegt Asscher (PvdA). 'Ga met ze in gesprek, schets scenario's. Dat doet u niet. U zegt, het is uw verantwoordelijkheid, zorg dat u eerlijk betaalt. Terwijl uzelf jarenlang schraalhans keukenmeester was.'

Ondertussen laat Dorine Schoon van het [Platform voor Freelance Musici \(PvFM\)](#) via twitter weten: 'Minister @wkoolmees, bij deze kan ik u al informeren dat de wet arbeidsmarkt in balans niet wordt nageleefd.'

De minister: 'Er wordt fors geïnvesteerd. Ook heb ik op advies van de raad voor cultuur gekozen voor verbreding en vernieuwing. Ja, er is nu onzekerheid, dat snap ik. En ik ga ervan uit dat instellingen een zorgvuldig plan maken voor fair practice.'

Peter Kwint (SP) vindt dat er 'balletje balletje' wordt gedaan met het knopen doorhakken. Wanneer weet hij dat het kabinetsbeleid leidt tot een verschaald aanbod? 'Je kunt niet hetzelfde doen als je meer moet betalen en er geen extra geld komt.'

Belhaj (D66) prijst de linkse samenwerking van PvdA, GroenLinks en SP die zij gisteren presenteerden en vindt het jammer dat er in de Kamer geen meerderheid is voor meer geld en cultuur.

Asscher (PvdA) gelooft in een meerderheid in de Kamer om de culturele sector te hulp te schieten en noemt dit een kwestie van politieke wil. Hij nodigt D66 in de Kamer uit om hierin een progressieve samenwerking te zoeken. Belhaj: 'Dat zijn uw woorden.'

Het debat eindigt. De minister was zeer terughoudend en wil niet meer reflecteren op de gevolgen van wél fair practice, maar geen extra geld. De Kamer is aan zet om meer geld vrij te maken. D66 heeft een sleutelpositie, maar zit klem in de coalitie.

Een vervolgoverleg is aangevraagd door Peter Kwint (SP). De vergadering is gesloten.

Dank voor jullie aandacht.

Conclusie vooralsnog: Een eind aan de structurele onderbetaling in de culturele sector is (mede) een gevolg van uw keuze in het stemhokje.

[#fairpractice](#) [#tkcultuur](#)